

บทที่ 3

ข่าว

3.1 แนวความคิดเกี่ยวกับการเสนอข่าว

การเสนอข่าวเป็นกระบวนการปฏิบัติงานด้านวารสารศาสตร์ นับตั้งแต่การค้นคว้า เสาะหาข้อเท็จจริงจากแหล่งข่าวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของกับ เหตุการณ์ปัจจุบันที่อุบัติขึ้น แล้วนำมาเลือกสรร วิเคราะห์ แยกแยะสอบ- ทานความถูกต้อง จนได้ข้อเท็จจริงที่ได้รับการเลือกและประเมินคุณค่า ทางข่าวแล้วจึงนำเสนอแก่ประชาชน

3.1.1 ความหมายของข่าว 1

ข่าว คือ การรายงานอย่างทันต่อเวลาที่เกี่ยวกับ เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นที่สนใจของมนุษย์ โดยทั่วไป ข่าวที่ดีที่สุด คือ ข่าวซึ่งผู้ชมส่วนใหญ่สนใจ

ข่าว คือ การรายงานข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็น เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่กำลังได้รับความสนใจ หรือเหตุการณ์ นั้นมีความสำคัญ หรือเหตุการณ์นั้นได้รับความสนใจ และ มีความสำคัญต่อผู้คนจำนวนมาก

ข่าว คือ การรายงานเหตุการณ์ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ เป็นสิ่งที่ประชาชนควรให้ความสนใจ เพราะเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อตนเอง นอกจากนี้ยังหมายถึงเหตุการณ์ที่ผิดปกติวิสัย ผิดธรรมชาติ มีความลึกลับซับซ้อน หรือเหตุการณ์ที่เกิดผลกระทบ ทางอารมณ์ของผู้รับข่าว มีความผูกพันกับชีวิตและความ เป็นอยู่ของมนุษย์หรือเหตุการณ์ที่มีผลกระทบเศรษฐกิจ สังคมโดยส่วนรวม และเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ ยังไม่

1 ฉอาน วุฑฒิกกรมรักษา, "หลักการรายงานข่าว,"

เอกสารประกอบตำบรรายวิชาหลักการรายงานข่าว (กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์ฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536).(อัตสำเนา)

เป็นที่รู้จัก

ข่าว คือ เรื่องราวอะไรอย่างหนึ่งซึ่งประชาชนจะต้องพูดถึงถ้ายังเป็นเรื่องราวที่ชวนให้ผู้คนอยากรจะแสดงความ
 ดิถีเห็นมากเท่าไรก็แปลว่ามันยังมี ‘คุณค่า’ มากขึ้นเท่านั้น

ข่าว คือ เหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นใหม่ ๆ สด ๆ ถูกกั๊ว
 และให้ภูมิปัญญาบ่ารู้เห็น หรืออาจจะได้แก่การดับพบต่าง ๆ
 อาจจะเกี่ยวกับทรธนะต่าง ๆ และอาจจะได้เรื่องราวชนิด
 ต่าง ๆ ซึ่งกระทบถึงประชาชนผู้ชม

ข่าว คือ ข้อเท็จจริงสาระสำคัญเกี่ยวกับการเกิดขึ้น
 ของเหตุการณ์บางอย่าง หรือของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเกี่ยวกับ
 ความดิถีซึ่งทำให้ผู้คนสนใจ เนื่องจากมีผลกระทบหรือมี
 อิทธิพลต่อชีวิตของผู้คน หรือมีอิทธิพลต่อความอยู่เย็นเป็น
 สุขของผู้คน

สำหรับข่าวโทรทัศน์นั้นเมื่อพิจารณาเหตุการณ์รวมกับ
 ลักษณะของโทรทัศน์ ‘ข่าวโทรทัศน์’ จึงน่าจะหมายถึง ‘ข่าวสาร
 (INFORMATION) ที่เกิดขึ้นจริง ใหม่ น่าสนใจ และมีผลกระทบต่อ
 สาธารณชนซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวของสถานีโทรทัศน์สามารถสื่อข่าว
 รายงานข่าว ถ่ายภาพและภาพยนตร์ บันทึกภาพได้ เพื่อจัดทำรายการ
 ข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา และการวิเคราะห์ข่าว ซึ่งอาจจะ
 ออกอากาศในรูปภาพยนตร์ ภาพ การอ่านข่าว หรือการอ่านข่าวประกอบ
 ภาพยนตร์ หรือภาพ’¹

3.1.2 คุณลักษณะข่าวโทรทัศน์

การนำเสนอข่าวผ่านทางสื่อโทรทัศน์ ซึ่งเป็นรูปแบบ
 ที่ผู้ชมจะรับได้ทั้งภาพและเสียงนั้น สามารถกระตุ้นอารมณ์และดึงดูด
 ความสนใจของผู้รับข่าวสารได้เป็นอย่างดี รวมทั้งตัวข่าวสารที่เป็นสิ่ง
 สำคัญไม่น้อย ที่จะต้องเป็นจุดเด่นที่ผู้นำเสนอข่าวสมควรจะต้องให้ความ
 สนใจในการผลิตข่าวที่มีความเป็นสาร มีเนื้อหาสาระ ความสำคัญของข่าว
 ที่เกิดขึ้นจริง ข่าวโทรทัศน์ที่นำเสนอจะต้องมีความใหม่ สด น่าสนใจ และ

1 ดวงทิพย์ วรพันธ์ , อ่างแล้ว , หน้า 1.

เป็นเรื่องหรือเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อประชาชน ผู้ส่งสารซึ่งก็คือ สภาอิ
โทรทัศน์ทำหน้าที่ส่งข่าวสารโดยอาศัยสื่อโทรทัศน์เพื่อรายงานประชาชน
ทราบ โดยใช้ภาพประกอบเหตุการณ์ข่าว ซึ่งเป็นวิธีการถ่ายทอดข่าวสาร
ที่สมมติ และอารมณ์จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร

ข่าวโทรทัศน์ที่ถ่ายทอดมายังผู้ชม จะต้องมีการเรียบ
เรียงเป็นเรื่องราว โดยรายงานข้อมูล เหตุการณ์ อย่างถูกต้องสมบูรณ์
โดยมีลักษณะการเขียนข่าวที่มีความกระชับ ชัดเจนและได้ใจความจำกัด
อยู่ภายในระยะเวลาที่เหมาะสมที่ได้จำกัดไว้ นอกจากนี้ ข่าวโทรทัศน์ยังมี
คุณลักษณะที่เป็นจุดเด่น ในการสื่อข่าวสารไปยังผู้รับสาร ดังนี้

-เป็นการนำเสนอข่าวสารผ่านสื่อที่สามารถเสนอได้ทั้งภาพ
และเสียงให้ผู้ชมรับรู้ได้ในเวลาเดียวกัน โดยมีเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์
ทำหน้าที่ เป็นตัวถ่ายทอดและรับสาร ไม่ว่าผู้ชมจะอยู่ที่ใดก็ตาม หาก
สามารถส่ง สัญญาณเครือข่ายครอบคลุมบริเวณนั้นก็จะรับทราบ
ข่าวสารได้ทันที

-เป็นการเสนอข่าวสารแต่เพียงครั้งเดียว ผู้ชมไม่สามารถ
จะย้อน กลับมาดูซ้ำได้อีก นอกจากนี้จะเป็นการรับทราบ ติดตามความคืบ
หน้า ของสถานการณ์ข่าวที่รายงานเพิ่มเติม

-เนื้อหาข่าวสารที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์มีความกระชับ สั้น
กะทัดรัด เนื่องจากโทรทัศน์มีระยะเวลาในการนำเสนอที่จำกัด การนำ
เสนอข่าวจึงอยู่ในรูปของการสรุปใจความและประเด็นสำคัญ รวมทั้ง
รายงานผลที่เกิดขึ้น

-ผู้ชมที่อ่านหนังสือไม่ได้ก็สามารถรับข่าวสารผ่านสื่อ
โทรทัศน์ได้ เนื่องจากสื่อโทรทัศน์ไม่ได้จำกัดผู้ชมด้วยความรู้ ความ
สามารถและการ ศึกษาของมนุษย์ หากแต่สื่อสารด้วยภาษาที่ใช้ในชีวิต
ประจำวันทั่วไปซึ่ง คนส่วนใหญ่สามารถรับรู้และเข้าใจได้

3.1.3 หลักสำคัญของการผลิตรายการข่าวโทรทัศน์

ในการผลิตรายการข่าวโทรทัศน์ มีหลักสำคัญที่ควร
จะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

1) รายการข่าวไม่ควรจะมีความติดเห็นของบรรณาธิการ

ข่าว ประจำวันแทรกอยู่เป็นหลักสำคัญที่สุดในการผลิตรายการข่าวทางโทรทัศน์ กล่าวคือ บรรณาธิการข่าวประจำวันไม่มีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น ไม่ว่าจะเป็นการโต้แย้งหรือสนับสนุนข่าวใด ๆ ทั้งสิ้น หากการรายงานข่าวใดมีความคิดเห็นของผู้รายงานข่าวปนกับข่าว บรรณาธิการข่าวประจำวันจะต้องตัดออก เพราะข่าวคือข่าว ไม่ใช่เป็นบทบรรณาธิกรณข่าว

2) รายการข่าวต้องมีความยุติธรรม (IMPARTIALITY) โดยข่าว ทุกข่าวจะต้องเสนอข่าวทั้ง2ด้าน2แง่มุม (TWO-SIDED PRESENTATION) หรือเสนอข่าวทุกด้าน โดยเฉพาะเหตุการณ์ที่มีปัญหาความขัดแย้งกัน เพราะข่าวที่มีคุณค่าย่อมแสดงถึงความยุติธรรมในเนื้อหาของข่าว จะต้องให้โอกาสและเวลาแก่บุคคลคู่กรณีเท่าเทียมกัน (EQUAL TIME-EQUAL CHANCE) และมีความเป็นกลาง (NEUTRAL) ไม่ลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเป็นการระวังโดยไม่ให้ตัวเองเป็นกระบอกเสียงของฝ่ายใด

3) การใส่เนื้อหาโฆษณาทั้งทางตรงและทางอ้อมในรายการข่าว เพื่อหวังผลประโยชน์ทางธุรกิจโดยนำโฆษณาไว้หัว ท้าย หรือต้นรายการข่าว สำหรับเป็นงบประมาณสนับสนุนสถานีโทรทัศน์ในเรื่องรายได้ และค่าใช้จ่ายในการผลิตรายการข่าว

4) สถานีโทรทัศน์ทุกแห่งของประเทศไทยมีกฎหมายควบคุมอยู่ ดังนั้นรายการข่าวต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 ผลิตรายการข่าวตามระเบียบว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2518 คำสั่งของคณะกรรมการการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 17 พ.ศ.2519 ระเบียบคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ว่าด้วยการนำข่าวหรือบทความออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2520 ระเบียบว่าด้วยการส่งภาพขบตร้ออกอากาศทางวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2521 และหนังสือเวียนให้ถือหลักปฏิบัติเกี่ยวกับข่าวโดยตรงที่สำคัญอีก 6 ฉบับ และเพื่อมิให้ผิดหลักกฎหมายและไม่เป็นการขัดต่อระเบียบ คำสั่งและหลักการปฏิบัติรายการข่าวจึงต้องผลิตอย่างมีมาตรฐาน โดยเน้นถึงความถูกต้อง มีความยุติธรรม และหลีกเลี่ยงข่าวลือที่เกิดขึ้น (FAKING NEWS) อีกทั้งผลิตรายการข่าวโดยไม่ขัด

กับรสนิยมดี สนับสนุนอาชญากรรมหรือฝืนความรู้สึกของผู้ชม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นหน้าที่ที่บรรณาธิการข่าวประจำวันจะต้องตื่นตัว (AWARE) ว่าสถานการณ์ข่าวปัจจุบันเป็นอย่างไร มาตรฐานข่าวควรเป็นเช่นไร และใช้วิจารณญาณเข้าเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจประเมินว่าสิ่งนั้นจะขัดแย้งหรือฝืนความรู้สึกของผู้ชมหรือไม่

3.1.4 ปัจจัยการนำเสนอข่าวโทรทัศน์

สื่อโทรทัศน์นอกจากจะเป็นสื่อที่ให้เนื้อหาสาระแก่ผู้ชม ยังได้รับการจัดประเภทให้เป็นสื่อเพื่อความบันเทิง ดังนั้นสิ่งที่ควรจะมีอยู่ในข่าวโทรทัศน์ด้วย นั่นก็คือ ความบันเทิง ซึ่งหมายถึง ความแจ่มชัด (TO BE BRIGHT) มีความเคลื่อนไหว (TO HAVE MOVEMENT) และมีจังหวะทุกอย่างก้าว (TO HAVE PACE) ในรูปแบบรายการที่ไม่ใช่การแสดง (NON-DRAMATIC PROGRAM) ในการผลิตรายการข่าวจึงต้องนำเสนอภาพและผู้ประกาศเพื่อจูงใจผู้ชมให้สนใจในบุคลิกภาพ (PERSONALITY) ของผู้ประกาศและสร้างความเชื่อมั่นของผู้ดูด้วยภาพ (CONFIDENCE)

การเสนอรายการข่าวโทรทัศน์จึงควรมีปัจจัยประกอบดังต่อไปนี้

1) ภาพและดนตรีประจำรายการ (TITLE AND SIGNATURE TUNE) ใช้สำหรับเปิดปิดรายการข่าวเป็นสัญลักษณ์ที่บอกให้ผู้ชมรายการทราบและจำได้ว่าเป็น คือ รายการข่าวของสถานีส่วนใหญ่ภาพเปิดรายการมักตัดจากภาพที่เป็นข่าวเด่น หรือข่าวสำคัญในรอบปี หรือภาพบุคคลสำคัญ ซึ่งมักเปลี่ยนอย่างน้อยปีละครั้ง ส่วนดนตรีประจำรายการหรือไตเติลข่าวมักเป็นดนตรีที่มีท่วงทำนองเร้าใจ และจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์ของสถานี

2) ข่าวอ่าน (STRAIGHT NEWS COPY) ข่าวทุกข่าวมักไม่จำเป็นต้องถ่ายทำเป็นภาพนิ่ง ภาพยนตร์ หรือเทปบันทึกภาพ เพราะข่าวอ่านถือเป็นข่าวที่มีความสำคัญ และมีคุณค่าได้เช่นเดียวกับข่าวประกอบภาพ

3) ผู้ประกาศข่าว (NEWSCASTER OR ANCHORMAN) บุคลิกภาพและน้ำเสียงของผู้ประกาศเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งสำหรับ

ข่าวโทรทัศน์ เนื่องจากมีส่วนเป็นอย่างมากในการดึงดูดผู้ชมให้สนใจ รายการข่าว ผู้ประกาศต้องตระหนักอยู่เสมอว่ากำลังตกเป็นเป้าสายตาของผู้ชมจำนวนมาก

4) เพลงต้นรายการข่าว (JINGLE) เป็นเพลงสั้น ๆ ที่ใช้ต้นรายการข่าวในแต่ละช่วง ก่อนที่จะตัดเข้าโฆษณา และก่อนที่จะนำเสนอข่าวในช่วงถัดไป

5) ภาพนิ่ง (STILLS) เทลอป สไลด์ ภาพเขียนตลอดจนแผนที่ แผนภูมิและสไลด์ทัศนูปกรณ์อื่น ๆ ใช้สำหรับอธิบายและแสดงรายละเอียดของข่าวให้ผู้ชมเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น โดยมักใช้เมื่อตัดภาพจากกล้องหนึ่งไปยังภาพอีกกล้องหนึ่ง และฉายเป็น BACKGROUND แก่ผู้ประกาศข่าว ในรายการข่าวนิยมใช้ภาพนิ่งเพราะไม่ต้องเสียเวลาล้างและตัดต่อฟิล์ม แม้ว่าจะไม่ดึงดูดความสนใจเท่าภาพเคลื่อนไหว แต่ทั้งนี้สามารถลำดับภาพนิ่งได้อย่างต่อเนื่องก็จะอธิบายข่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6) เทปโทรทัศน์ (VIDEOTAPE) เป็นปัจจัยที่เข้ามามีบทบาทแทนที่ภาพยนตร์ในรายการข่าว เพราะสะดวกในการบันทึกภาพ และมีคุณภาพดี รวมทั้งประหยัดค่าใช้จ่าย ในการนำเสนอข่าวทางช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ได้ใช้เทปบันทึกภาพ เบต้าแคม ในการเสนอ

7) การถ่ายทอดข่าวนอกสถานที่ (OUTSIDE BROADCAST) เป็นการรายงานข่าวสดนอกสถานที่ ซึ่งจะดึงดูดความสนใจของผู้ชมข่าวโทรทัศน์มากขึ้น แต่ก็มีปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่าย ดังนั้นจึงมักจำกัดการทำข่าวชนิดนี้ไว้สำหรับข่าวสำคัญ ๆ ที่มีเวลาในการเตรียมงานเพียงพอ

8) ข่าวผ่านใยแก้วนำแสง (OPTIC FIBER NEWS) เป็นการรายงานข่าวซึ่งตรงกับศูนย์ข่าวของช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ได้แก่ศูนย์ข่าวภาคเหนือ และศูนย์ข่าวภาคใต้

9) ข่าวผ่านดาวเทียม (SATELLITE NEWS) สำหรับข่าวต่างประเทศ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สั่งซื้อข่าวจากสำนักงานใหญ่ ได้แก่ สำนักข่าวรอยเตอร์ NBC และวิสนิวส์ โดยรับสัญญาณผ่านดาวเทียม และเป็นรายการสำเร็จรูป (PACKAGE) ซึ่งกองบรรณาธิการข่าวต่างประเทศจะต้องคัดเลือก แปลข่าว และจัดลำดับเพื่อออกอากาศในภาคต่าง ๆ ของสถานี

3.1.5 การคัดเลือกและจัดลำดับข่าว

การคัดเลือกและจัดลำดับข่าวนั้น เนื่องจากสังคมไทยจะนำเสนอเหตุการณ์ที่เป็นข่าวในแวดวงของหน่วยงานราชการเป็นส่วนใหญ่ จึงเห็นได้ชัดว่าในช่วงวันจันทร์ถึงวันศุกร์จะมีเหตุการณ์ข่าวเกิดขึ้นหลายข่าว ส่วนวันเสาร์อาทิตย์หรือวันหยุดราชการจะมีเหตุการณ์ที่เป็นข่าวเกิดขึ้นเพียงไม่กี่ข่าว ดังนั้นจึงมักมีการนำเสนอสรุปข่าวหรือข่าวเจาะในช่วงวันเสาร์และอาทิตย์เป็นส่วนใหญ่ แต่ในปัจจุบันนี้ ในวันเสาร์และอาทิตย์จะมีเหตุการณ์ข่าวที่สามารถนำเสนอได้มากขึ้น รวมทั้งยังมีนโยบายในการนำเสนอสรุปข่าวเพิ่มขึ้นในวันธรรมดาอีกด้วย

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวสำหรับเสนอในรายการข่าวโทรทัศน์ควรจะเลือกข่าวที่ผู้ชมควรจะรู้และต้องรู้ เป็นข่าวที่มีความสำคัญ และผู้ชมสนใจ ส่วนหลักในการจัดลำดับข่าว สามารถจัดลำดับข่าวได้ตามประเภทของรายการข่าว และจัดลำดับข่าวตามประเภทเนื้อหาข่าว ซึ่งทางช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ได้ใช้หลักเกณฑ์ทั้ง 2 ประเภทในการจัดลำดับข่าว คือ จะจัดลำดับข่าวตามประเภทรายการข่าวก่อน โดยเรียงจากข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ และข่าวกีฬา แล้วจึงตามด้วยการจัดลำดับข่าวตามประเภทเนื้อหาข่าว ซึ่งจะแบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงข่าวภาค 19 นาฬิกา จะเรียงลำดับข่าวการเมืองตามความสำคัญ ถ้าหากมีเวลาเพียงพอ จะมีการบรรจุสรุปข่าวต่อจากช่วงนี้ได้ ทั้งนี้จะต้องมีการพิจารณาคัดเลือกสรุปข่าวที่เนื้อหามีความสัมพันธ์กับข่าวกระแสด้วย เพื่อความต่อเนื่องในเนื้อหาข่าว หรือเห็นสมควรว่าควรจะวางสรุปข่าวต่อจากข่าวใดเป็นพิเศษ ซึ่งถ้าไม่มีก็จะเรียงลำดับเช่นเดียวกับข่าวปกติ และจากนั้นตามด้วยข่าวจากศูนย์ข่าวภาคเหนือ ศูนย์ข่าวภาคใต้ และข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียม ส่วนช่วงข่าวภาค 20 นาฬิกา จะเริ่มจากข่าวในพระราชสำนัก ข่าวรัฐบาล ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ข่าวคุณภาพชีวิต ข่าวกีฬา และข่าวบันเทิง โดยข่าวต่าง ๆ มักจะเรียงลำดับตามความสำคัญของบุคคลจากสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด และมีการใช้ความสำคัญของเนื้อหาข่าวเข้ามาพิจารณาด้วย ถ้าข่าวใดมีผลกระทบมากกว่า ก็จะนำขึ้นก่อน ทั้งนี้ในการคัดเลือกและจัดลำดับข่าวของช่อง 9 อ.ส.ม.ท. จะต้องไม่ขัดต่อนโยบายในการเสนอข่าวของสถานีฯ ด้วย

3.2 บทบาทและความสำคัญของข่าวเศรษฐกิจต่อสังคม

ปัจจุบันเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวมากขึ้น และก่อให้เกิดปัญหาที่จำเป็นจะต้องเร่งแก้ไขเพื่อพัฒนาสังคมให้รุดหน้าต่อไป บทบาทของข่าวเศรษฐกิจจึงเริ่มมีความสำคัญเพิ่มขึ้น ในการให้ข่าวสารที่มีผลกระทบต่ออันเกิดจากปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งประชาชนทุกระดับควรจะได้รับรู้ และเตรียมพร้อมรับสภาพการณ์ที่จะส่งผลกระทบต่อตนเอง ข่าวเศรษฐกิจจะช่วยให้ประชาชนรู้แนวทางปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิต เช่น รู้ว่าสินค้าใดจะขึ้นราคา และสามารถหาสินค้าอื่นทดแทนได้หรือไม่อย่างไร หรือมีส่วนช่วยในการตัดสินใจที่จะลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ ได้ การนำเสนอข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจให้มากขึ้น โดยเฉพาะการนำเสนอในรูปแบบเจาะลึกเป็นสฎิปข่าว จะช่วยให้ประชาชนเข้าใจเรื่องราวมากยิ่งขึ้น และจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมได้

3.2.1 ความหมายของข่าวเศรษฐกิจ ๑

“ เศรษฐกิจ ” หมายถึง “ ภาวะเศรษฐกิจเกี่ยวกับสถานะสภาพการต่าง ๆ ในสังคม ความกินดีอยู่ดี อาชีพ รายได้ ฐานะความเป็นอยู่ของประชาชน ธุรกิจเอกชนและรัฐบาล ภาวะเศรษฐกิจ จะขึ้นอยู่กับนโยบายการบริหารงานและการดำเนินงานของรัฐบาล และธุรกิจเอกชนกับทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงนโยบาย การบริหาร และการดำเนินงานของรัฐและธุรกิจเอกชน จะมีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อมมากหรือน้อยก็ได้ ”

ข่าวเศรษฐกิจ หมายถึง ความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงของสถาบันหรือองค์กรตลอดจนบุคคลที่มีความเกี่ยวพันกับระบบเศรษฐกิจ โดยนับความเคลื่อนไหวในทุก ๆ ด้านที่กระทบกับระบบเศรษฐกิจ

๑ นันทิมา สุรการวิทย์ , “ การเสนอข่าวเศรษฐกิจของข่าว 9 อ.ส.ม.ท., ” (สารนิพนธ์ วารสารศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยุโทรทัศน์ คณะวารสารศาสตร์ฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2534), หน้า 4-5.

ข่าวเศรษฐกิจ ในทัศนะของสื่อมวลชน หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวข้องกับภาวะการเปลี่ยนแปลงของระบบการผลิตทั้งภายในและภายนอกประเทศ เศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและความเติบโตของสังคมนั้น ๆ ทั้งนี้รวมถึงความรับผิดชอบต่อความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ ในการแก้ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย

3.2.2 ประเภทของข่าวเศรษฐกิจ

ข่าวเศรษฐกิจเป็นข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม และแรงงาน นอกจากนี้ อาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการฟ้องร้อง หรือคดีขึ้นศาล หรือ แม้แต่ในข่าวประเภทอาชญากรรม อุบัติเหตุ ไฟไหม้ การเจ็บป่วย และการตาย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อสภาวะเศรษฐกิจของคนในแต่ละชุมชน

ประเภทของข่าวเศรษฐกิจสามารถแบ่งออกได้ดังนี้ 1

- (1) การตลาด ได้แก่ ข่าวซึ่งเกี่ยวกับตลาดหุ้น การตลาดปลูสดัวและสินค้าเกษตร เป็นการรายงานข่าวทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ
- (2) การซื้อขายที่ดิน เป็นการรายงานข่าวทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการโยกย้ายถ่ายถอน การปรับปรุง การขยายตึกกรมบ้านช่อง และการอนุญาตให้ทำการก่อสร้าง เป็นต้น
- (3) การค้า เป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับร้านค้าปลีก ร้านขายส่ง การขยายกิจการ การปรับปรุงหรือการพัฒนา การก่อตั้งบริษัทและหุ้นส่วน การรวมบริษัท การล้มละลาย ราคาสินค้า และค่าครองชีพ
- (4) การเงินและการธนาคาร ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวกับการประชุมของผู้ถือหุ้น และคณะกรรมการ เงินปันผล การซื้อขายหุ้นอัตราส่วนลด และอัตราดอกเบี้ย ตลาดเงินทั่วไป การจ่ายคืน และแนวโน้ม

1 ดร.ณิ ทิรัญรักษ์ , เทคนิคการหาข่าวและการเขียนข่าวหนังสือพิมพ์ , (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2534) , หน้า 94-95 .

(5) การอุตสาหกรรม ได้แก่ ชาวที่เกี่ยวกับการก่อตั้งอุตสาหกรรมใหม่ ๆ สินค้าใหม่ การปรับปรุงกระบวนการและวิธีทำ การขยายกิจการ การโยกย้าย การซื้อขายหุ้น และการรวมบริษัท เป็นต้น

(6) การคมนาคม ได้แก่ ชาวที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงตารางเวลา และทิศทางการคมนาคม สิทธิในการใช้เส้นทาง การประชุมคณะกรรมการตลาดหุ้น การจ่ายคืน และอัตราค่าโดยสาร เป็นต้น

(7) แรงงาน ได้แก่ ชาวที่เกี่ยวกับค่าจ้างและชั่วโมงการทำงาน การว่างงาน การสไตรด์ การปิดโรงงาน การช่วยเหลือสังเคราะห์ และนโยบาย เป็นต้น

(8) ธุรกิจและรัฐบาล ได้แก่ ชาวที่เกี่ยวกับภาษี การออกกฎหมาย และคำสั่งศาลที่มีผลกระทบต่อวงการธุรกิจ กฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ เป็นต้น

(9) การเกษตร ได้แก่ ชาวที่เกี่ยวกับพืชผลปริมาณการขาย ภาวะความแห้งแล้ง วิธีการเพาะปลูกที่ทันสมัย กฎเกณฑ์และข้อบังคับ ของรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงแก้ไขใหม่ ๆ เป็นต้น